

Nr 21.

Ankom till Riksdagens kansli den 15 maj 1913 kl. 3 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 21, i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående viss ändring i gällande giftstadga.

I en inom Andra kammaren väckt motion, nr 209, har herr *Nilsson* *Motionen.* i Linnås med instämmande i motionens syfte av herrar *Jonsson* i Hökhult, *Räf* och *Rosenquist* hemställt, att Riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t måtte föranstalta om sådan ändring i kungl. giftstadgan av den 7 december 1906, att handeln med »mjöldryga» såsom råvara måtte bli va fri.

På hemställen av sitt andra tillfälliga utskott, till vilket motionen hänvisats, har Andra kammaren i anledning av motionen för sin del beslutat, att Riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes taga under övervägande, huruvida och i vad mån åtgärder må kunna vidtagas i ändamål att bereda lättare avsättningsmöjligheter för den, som i första hand insamlat mjöldryga. *Andra kammarens beslut.*

Första kammaren, som därefter delgivits medkammarens beslut, har remitterat ärendet till förberedande behandling av sitt andra tillfälliga utskott.

Angående motionärens motivering och vad Andra kammarens utskott till stöd för sin hemställan anfört tillåter sig utskottet hänvisa till Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 12.

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 12 saml. 2 avd. 20 häft. (Nr 21—22.) 1

Utskottets
yttrande.

Drogen mjöldryga är i gällande giftstadga upptagen i förteckning I och är sålunda att räkna till giftiga ämnen av första klassen. Enligt § 8 i giftstadgan må sådant ämne, där det utgöres av oarbetat natur-alster, till salu hållas, försäljas eller utlämnas av person, som i första hand insamlat detsamma. Denna försäljningsrätt är dock icke obegrän-sad. Jämlikt bestämmelserna i § 10 må nämligen person, som nyss är nämnd, försälja eller utlämna giftigt ämne av första klassen endast till apoteksföreståndare och, därest de behöva giftet för sin verksamhet, fabrikanter, föreståndare för vetenskapliga institutioner och offentliga undersökningslaboratorier samt näringsidkare. Vad mjöldryga beträffar lär emellertid denna drog med hänsyn till sin användning uppköpas allenast av apoteksföreståndare.

Motionären har nu föreslagit, att handeln med mjöldryga måtte bliva fri samt till stöd härför framhållit, hurusom mjöldrygans frigörande såsom råvara skulle medföra, att insamlarna av varan, vilken hade stort värde och rönt livlig efterfrågan såsom apoteksvara, lättare kunde finna avsättning för densamma, varigenom dess oskadliggörande skulle komma att befordras.

Medicinalstyrelsen och farmaceutiska institutets styrelse, som i ärendet avgivit utlåtande, hava avstyrkt motionärens förslag huvud-sakligen på följande skäl: *dels* att ett frigörande av handeln med mjöl-dryga, med hänsyn till i densamma förekommande starka giftämnen, lätt skulle kunna medföra, att ödesdigra misstag komme att ske eller rent av att drogen missbrukades, särskilt såsom abortivt medel, *dels* att drogens användbarhet för medicinskt ändamål vore beroende av en sorg-fällig, sakkunnig behandling, vilken förutsatte insikter av den art, som i allmänhet endast den farmaceutiskt bildade yrkesmannen ägde, samt att i betraktande härav det kunde befaras, att ett frigörande av handeln med den ifrågavarande drogen skulle medföra, att mindervärdiga och skadade partier komme i handeln till men för priset å den svenska mjöldrygan, som nu ägde gott anseende å den utländska marknaden, *dels och* att ett frigörande av handeln med mjöldryga skulle konsekvent medföra ett frigörande även av ett stort antal andra i naturen förekommande farliga giftväxter.

Svenska medicinalväxtföreningen, som har till ändamål att upp-muntra allmänheten till insamling och odling av medicinalväxter samt att skaffa avsättning för sådana, har särskilt angående mjöldryga sökt sprida kännedom om dess handelsvärde samt tillkännagivit, att föreningen

förmedlar försäljning av mjöldryga till obegränsade kvantiteter samt till för varje tillfälle gängse handelspris. Det har ock visat sig, att under den jämförelsevis korta tid föreningen varit i verksamhet priset å mjöldryga stigit i avsevärd grad, säkerligen till största delen beroende av det upplysningsarbete föreningen bedrivit. Utskottet är av den uppfattningen, att när föreningen verkat i ännu någon tid och dess verksamhet därunder vunnit större omfattning, de av motionären framhållna olägenheterna skola efter hand försvinna.

Under åberopande av de utav ämbetsmyndigheterna anförda skäl och då producenterna av mjöldryga numera genom Svenska medicinalväxtföreningens förmedling kunna få avsättning för obegränsade kvantiteter till pris, som står i skäligen proportion till marknadspriserna, får utskottet hemställa,

att Första kammaren icke måtte biträda Andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 15 maj 1913.

På utskottets vägnar:

FABIAN DE GEER.

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet hava närvarit: herrar friherre Fabian De Geer, Danström, Rosén, greve Spens, Forssman, Pettersson och Meurling.
